

159/2003. (X. 7.) Korm. rendelet

a Magyar Köztársaságnak az Európai Területi Tervezési Megfigyelő Hálózathoz (angol nyelvű rövidítéssel: „ESPON 2006”) történő csatlakozásáról szóló Kölcsönös Megállapodás és Egyetértési Nyilatkozat kihirdetéséről

Hatályos: 2003. 10. 15. –

1. § A Kormány e rendelettel kihirdeti az Európai Unióhoz csatlakozó államok – mint megfigyelők – és az ESPON Program teljes jogú résztvevő államait képviselő irányító hatóság közötti partnerségről és együttműködésről szóló Egyetértési Nyilatkozatot, valamint a Magyar Köztársaság és az Európai Unió tagállamait képviselő Luxemburgi Nagyhercegség – mint irányító és kifizető hatóság – között 2003. április 4-én aláírt, Magyarországnak az „ESPON 2006 Program” elnevezésű közösségi kezdeményezésben való részvételéről szóló, Magyarország tagságának feltételeit részletesen szabályozó Kölcsönös Megállapodást.

2. § Az Egyetértési Nyilatkozat magyar nyelvű hiteles fordítása a következő:

”

ESPON (European Spatial Observation Network) Európai Területtervezési Megfigyelő Hálózat

Egyetértési Nyilatkozat (Memorandum)

Partnerség és együttműködés az „ESPON 2006 Program” elnevezésű Közösségi Kezdeményezésen belül (az Európai Regionális Fejlesztési Alap iránymutatásai alapján kidolgozott INTERREG III Program 53. Cikk szerint) az EU Tagjelölt Országok mint Megfigyelők és az az ESPON Program teljes jogú résztvevő országait képviselő Irányító Hatóság között

(A dokumentumot a résztvevő országok külön-külön aláírásukkal látják el.)

A dokumentumot az ESPON Monitoring Bizottság 2002. július 16-án fogadta el.

Preambulum

(1) Az ESPON 2006 Program (a továbbiakban: „CIP”, amely a Community Initiative Programme (Közösségi Kezdeményezési Program angol rövidítése) az [1260/1999/EK számú európai tanácsi rendelet](#), valamint az INTERREG III. elnevezésű Közösségi Kezdeményezésre vonatkozó iránymutatások (HL C 143/2000) alapján született. Az „INTERREG III, 53. Cikk, ESPON 2006 Program” nevű Közösségi Kezdeményezési Programot az Európai Bizottság C(2002)790 sz. határozatával 2002. június 3-án hagyta jóvá.

(2) A CIP szövege kimondja, hogy az Európai Unió a bővítés felé halad. Valószínű, hogy már az INTERREG III. Program időszakán (2000–2006) belül új tagokkal bővíthet az Európai Unió. Az Európai Tanács luxemburgi ülése (1997. december) arra ösztönözte a jelölt országokat, hogy vegyenek részt a közösségi programokban és ügynökségekben, a tagjelölt országok előcsatlakozási stratégiája felgyorsításának egyik lehetőségeként. Ezzel a közösségi politikával összhangban valamennyi jelölt országot fel kell kérni arra, hogy kellő időben vegyenek részt az ESPON projektben.

(3) A CIP egy szélesebb európai területi összefüggésben történő együttműködés fontosságát hangsúlyozza:

– „Emelkedjen a jelenlegi nemzeti kutatás értéke azáltal, hogy következetes európai és nemzetközi kitekintést alkalmaznak és javítják az európai térség és térségfejlődés sokszínűségének megértését, beleértve a távlatos gondolkodást és a fenntartható fejlődést is, és túllépve az általánosan alkalmazott statisztikai egységeken. Idetartozik a csatlakozó és szomszédos országok, valamint a tagországok területi folyamatainak elemzése és a következtetések levonása az Európai Unió számára”;

– „Az Unió soron következő bővítése különösen jelentős területi kihívásokkal jár a csatlakozó országoknak az EU tagországokhoz, az EFTA országokhoz és a Földközi-tenger déli és keleti térségének országaihoz képest jelentős nagysága, heterogén jellege miatt”;

– „Európa egész területével, különösképp a csatlakozás előtt álló országok és az EFTA tagállamokéival, amelyek mind külön érdeklődést tanúsítottak a programban való részvétel és az anyagi támogatások iránt, valamennyi projektben foglalkozni kell, bár léteznek a bővítéssel kapcsolatos sajátos problémákhoz kapcsolódó különleges intézkedések”.

(4) A CIP együttműködésre és partnerségre hív fel, és azt javasolja, hogy „a nem EU tagállamok Egyetértési Nyilatkozatot (angolul Memorandum of Understanding) írassanak alá a partnerséget képviselő Irányító Hatósággal az ESPON Programhoz való csatlakozásuk feltételeinek megállapítása érdekében”.

(5) A jelen Egyetértési Nyilatkozat célja, hogy a megfigyelői státuszt választó jelölt országok számára megállapítsa a közös célokat, feladatokat, felelőségeket és az ESPON Program együttműködési végrehajtására vonatkozó operatív körülményeket.

(6) A jelölt országok a következő három részvételi szintből választhatnak az ESPON hálózaton belül:

– részvétel ESPON projektekben,

– megfigyelői státusz a jelen Egyetértési Nyilatkozat aláírásával,
– teljes körű részvétel az ESPON Programban minden olyan esetben, amikor egyéni megállapodást írnak alá az Irányító Hatósággal (a Monitoring Bizottság pozitív elbírálását követően) és pénzügyileg hozzájárulnak a program irányításához (kapcsolódó konkrét feladatokhoz).

(7) A többi szomszédos államot az Irányító Hatóság tájékoztatja az ESPON Programról és felkéri, hogy kísérelje figyelemmel a folyamatot. Arra is felkéri ezeket az országokat, hogy amennyiben a program teljes jogú tagjaivá kívánnak válni, kössenek egyéni megállapodást az Irányító Hatósággal (a Monitoring Bizottság pozitív döntését követően).

(8) Azzal, hogy az ESPON Irányító Hatóságával aláírják a jelen Egyetértési Nyilatkozatot, az aláíró országok elfogadják a CIP – különösen az V.8. szakaszában foglalt – rendelkezésein alapuló következő feltételeket, amelyek tárgya az „EU tagállamok és Európai Unió kívüli államok együttműködése a programban”.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI FELTÉTELEK

1. Cikk

Az együttműködés és részvétel céljai

(1) Az együttműködés növeli az ESPON Program céljainak értékét, valamint azé a célét is, hogy az EU-n kívüli államok is vegyenek részt a területi tervezéssel és területi fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységben.

(2) A szándék szoros és kiegyensúlyozott együttműködés megvalósítása az ESPON Programban és egyéb, az EU tagállamok, illetve a jelölt országok között hatályos megállapodásokban foglalt rendelkezéseknek megfelelően.

(3) Az Egyetértési Nyilatkozatot aláíró tagjelölt ország hozzájárulhat az ESPON Program megvalósításához, és megfigyelőként részt vehet abban. A lehetséges megfigyelő államoknak minősülő EU tagjelölt országok a következők: Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Románia, Szlovákia és Szlovénia.

(4) A jelen Egyetértési Nyilatkozat mindaddig átmeneti rendelkezés marad, amíg a megfigyelői státusszal rendelkező jelölt ország az Európai Unió tagjává, majd a program teljes jogú partnerévé válik, vagy amikor a tagjelölt ország úgy határoz, hogy a program teljes jogú tagja lesz. Ez mindkét esetben magában foglalja az ESPON Program végrehajtásáról szóló megállapodás aláírását a tagállamok és a kifizető és irányító hatóságként eljáró Luxemburg között.

(5) A megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országok tevékenyen részt vesznek az ESPON Programban, és rendszeres tájékoztatást kapnak annak előrehaladásáról. Az együttműködés a következő elemekre terjed ki:

a) megfigyelői státusz az ESPON Monitoring Bizottságban (angol rövidítése: MC), amely a CIP irányításának és végrehajtásának állandó hatósága (lásd 2. Cikk);

b) ESPON kapcsolati pont kijelölése, amely az ESPON Program keretében végrehajtott projekteknél szükséges hálózatépítést segíti elő, és amely más projektek nemzeti hozzáférési pontjait jelenti (lásd 3. Cikk);

c) részvétel a CIP 4.1. rendelkezése értelmében készített Adatnavigátor projektben, amely a nemzeti szinten elérhető területi adatforrásokat tárja fel (lásd 4. Cikk);

d) részvétel a Nemzetek közötti Projektcsoportokban (angol neve Transnational Project Group, rövidítése: TPG), amelyek a CIP keretén belül zajló projekteket hajtják végre (lásd 5. Cikk).

(6) Az egyes megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országoknak ki kell jelölniük egy illetékes Nemzeti Hatóságot, amely az együttműködés valamennyi technikai, pénzügyi és igazgatási vonatkozásáért felelős.

(7) A CIP általában nem tudja finanszírozni azon résztvevő államok költségeit, amelyek nem tagjai az Európai Uniónak. Ezeket a költségeket a megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országnak kell viselni. Évente egyszer azonban az EU tagjelölt országok támogatást kaphatnak a Monitoring Bizottságban való részvételhez [lásd 2. Cikk (7)].

(8) A tagjelölt országokból érkező partnerek projektben való részvételének költségét programon kívüli forrásokból a tagjelölt országok fedezik.

(9) A megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országok a program és így a Monitoring Bizottság teljes jogú tagjaivá válhatnak, amikor úgy döntenek, hogy anyagilag is hozzájárulnak a program megvalósításához. A pénzügyi hozzájárulás a projekt finanszírozásához és a meghatározott irányítási költségekhez adott hozzájárulást jelenti.

2. Cikk

Monitoring Bizottság

(1) A Monitoring Bizottság az ESPON Program megvalósítását, az Irányító és Kifizető Hatóságokat és a Koordinációs Egységet kíséri figyelemmel. A Monitoring Bizottság határozatait konszenzussal hozza.

(2) Az ESPON Program és a Monitoring Bizottság által megfogalmazott prioritások alapján éves munkatervet kell kidolgozni. Az éves munkatervet a Koordinációs Egység igazgatója terjeszti elő a Monitoring Bizottság általi elfogadásra. A munkaterv az ESPON kapcsolati pontok véleményét is magában foglalja.

(3) A Monitoring Bizottság összetétele a korábbi Területfejlesztési Bizottságra (angolul Committee for Spatial Development, rövidítése: CSD) épül. A Monitoring Bizottság teljes jogú tagjai közé tartoznak a résztvevő EU tagállamok és az EU Bizottság képviselői, továbbá a programban részt vevő harmadik államok képviselői is.

(4) A jelen okirat 1. Cikk (3) pontja szerinti megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országok részt vehetnek a Monitoring Bizottság minden ülésén és hozzáférhetnek minden dokumentumhoz, amelyet a Monitoring Bizottság készített és tett közzé. Jogosultak arra, hogy a Monitoring Bizottságban elhangzott javaslatokkal kapcsolatban véleményt nyilvánítsanak, de szavazati joggal nem rendelkeznek. Kivételes esetben azonban a Monitoring Bizottság teljes jogú tagjai úgy határozhatnak, hogy a megfigyelők részvétele nélkül tartanak ülést.

(5) A megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országok elfogadják a Monitoring Bizottság működését szabályozó Eljárási Szabályzatot¹.

(6) A megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országok illetékes Nemzeti Hatóságának feladatai közé tartozik továbbá, hogy az érintett országban az ESPON Programot támogassa és elősegítse. Ezt a munkát a nemzeti ESPON kapcsolati ponttal (lásd 3. Cikk) közösen kell elvégezni. Ezek a feladatok kiterjednek a projektekre kiírt pályázatokról adott tájékoztatásra, a pályázatok elbírálásában való részvételre, a projektpartnerek szerződtesére, az eredmények közzétételére, a fizetési igények jóváhagyására, valamint a Koordinációs Egységgel szorosan együttműködve a program végrehajtásának figyelemmel kísérésére és ellenőrzésére (lásd 6. Cikk).

(7) Elvben a megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országok fedezik a Monitoring Bizottságban való részvételük költségét. Évente egy alkalommal azonban lehetőség van arra, hogy tagjelölt országonként egy-egy képviselő pénzügyi támogatást kapjon a részvételhez. Elvben a Monitoring Bizottság évente négy ülést tart.

3. Cikk

ESPON kapcsolati pontok

(1) Általában az ESPON kapcsolati pontok (angol rövidítés: ECP) saját szakértőik révén és/vagy az ESPON Programban érintett területi kérdésekkel foglalkozó illetékes nemzeti intézményekkel vagy egyénekként tartott kapcsolatokon keresztül számottevő területfejlesztési ismeretekkel és kutatási kapacitással rendelkeznek. Az ESPON kapcsolati pontok saját kutatási tevékenységük útján és/vagy a megfelelő nemzeti partnerek nemzeti képviselőiként történő támogatásával járulnak hozzá a nemzetek közötti projektekhez. Ebben a tekintetben az ESPON kapcsolati pont a területi kutatásokat végző nemzeti hálózat csomópontjaként működik.

(2) A megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országokat felkérjük, hogy jelöljék ki a saját országuk ESPON kapcsolati pontjaként működő szervezetet és személyt. Valamennyi ESPON kapcsolati pont rendszeres tájékoztatást kap az ESPON Program előrehaladásáról. Továbbá a megfigyelői státusszal rendelkező valamennyi tagjelölt országban kijelölt ESPON kapcsolati pontot felkérjük arra, hogy nemzeti ismereteivel segítse az ESPON projektek megvalósítását és mozdítsa elő a Nemzetek közötti Projektszövetségek és a megfelelő nemzeti (kutató) intézmények közötti kapcsolatok kialakítását.

(3) A program koordinálásának részeként megközelítőleg évente egyszer tart ülést az ESPON Koordinációs Egység és az ESPON kapcsolati pont. A megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országokban működő ESPON kapcsolati pontokat felkérjük, hogy saját költségeikre vegyenek részt ezeken az üléseken.

4. Cikk

Nemzetek közötti Projektszövetségek

(1) A Nemzetek közötti Projektszövetségek jelentik a CIP azon alapvető munkaegységét, amely a CIP keretén belül zajló projektek végrehajtásáért felelős. Minden egyes Nemzetek közötti Projektszövetségbe legalább három ország kutatóintézetét és/vagy egyéb partnerét vonják be annak érdekében, hogy az Európai Unión belüli számos ország és szemléletmód képviselve legyen. Egy-egy témavezető irányítja az egyes Nemzetek közötti Projektszövetségeket, és minden csoporthoz legalább egy ESPON kapcsolati pont tartozik. Az ESPON kapcsolati pont feladata, hogy összehangolja a kapcsolatot a többi ESPON kapcsolati ponttal és a Koordinációs Egységgel. A Nemzetek közötti Projektszövetség anyagilag is felelős az ESPON projektek sikeréért. Az egyes Nemzetek közötti Projektszövetségeknek el kell juttatniuk a folyamatban lévő ESPON projektekkel kapcsolatos munkájuk közbenső és végső eredményeit a Koordinációs Egységhez, valamint az ESPON kapcsolati pontokhoz és a többi Nemzetek közötti Projektszövetséghez.

(2) Az ESPON Program szoros együttműködést tesz szükségessé valamennyi Nemzetek közötti Projektszövetség között, mivel valamennyi csoport munkájának egymáshoz kapcsolódó és integrált eredményeket kell hoznia, illetve azokhoz hozzá kell járulnia. Ezenfelül a koordináció várhatóan jelentős mértékben tovább erősíti a projektet és magát a programot. Ezért különösen fontos, hogy a Koordinációs Egység rendszeres tájékoztatást adjon a Nemzetek közötti Projektszövetségeknek és az ESPON kapcsolati pontoknak az ESPON 2006 Program végrehajtásának módszereiről, folyamatairól, mérőszámokról és kitűzött céljairól.

(3) Évente legalább kétszer szemináriumot kell rendezni a Monitoring Bizottság és a Nemzetek közötti Projektszövetségek részvételével. A szemináriumok lehetőséget adnak arra, hogy a Monitoring Bizottság tagjai és megfigyelői közvetlen tájékoztatást kapjanak a folyamatban lévő kutatásokról és tanulmányokról, hogy az eredmények segítségével tovább lehessen haladni a területi kohéziós politika fejlesztése és egy európai kutatóhálózat kialakítása irányába.

(4) A Nemzetek közötti Projektszövetségeket pályázat útján választják ki az egyes ESPON projektekhez. A versenyztetés segít abban, hogy minél többféle intézet és egyéb partner kerülhessen kiválasztásra. A megfigyelő államokban működő kutatóintézeteket felkérjük, hogy vegyenek részt Nemzetek közötti Projektszövetségekben. Ez a következő két módon történhet:

a) csatlakozás egy már meglévő Nemzetek közötti Projektszövetséghez úgy, hogy a csapat kibővül és egyéni ötletekkel járul hozzá a projekt előkészítéséhez;

b) részvétel egy új Nemzetek közötti Projektcsoportban, amely ESPON projekt elnyerésére nyújt be pályázatot a programozási időszakban.

(5) A megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országokból érkező partnerek részvételét az Európai Regionális Fejlesztési Alap pénzügyi forrásain kívüli eszközökből kell finanszírozni [lásd 1. Cikk (7) pont], és azokat közvetlenül az érintett partner(ek) rendelkezésére kell bocsátani.

5. Cikk

Adatnavigátor

(1) Valamennyi ESPON projektnek az egész európai területre kiterjedő tapasztalati tényeken kell alapulnia, amely területbe beleértendők a tagjelölt országok (EU 27) és a szomszédos országok is. Annak érdekében, hogy az összes projektet el lehessen látni a rendelkezésre álló, idevágó adatokkal és térképekkel, az ESPON Program részét képezi egy Adatnavigátor (angolul Data Navigator) is, melynek létrejöttét a CIP 4.1. intézkedés tette lehetővé. Az Adatnavigátor célja, hogy kézikönyv formájában részletes listát állítson össze, amely minden egyes országra, uniós szintre és a szélesebb értelemben vett európai területre vonatkozóan felsorolja a rendelkezésre álló adatokat és térképeket.

(2) A nemzeti és regionális adatokhoz általában csak az adott ország nyelvén lehet hozzáférni, ha az adatok EU szervezeteken keresztül nem érhetők el. Ezért az ESPON Programhoz és az egyes projektekhez szükség van a megfelelő nemzeti intézmények és partnerek támogatására. Ezen túlmenően, a tagjelölt országok és az egyéb szomszédos államok nem szükségszerűen vesznek részt az EU adatbázisokban, ami viszont az ESPON Program keretében szükséges alapvető adatok biztosítása során a tagjelölt országok segítségét igényli.

A tagjelölt országokat az ESPON Program támogatására kéri annak érdekében, hogy több ismeretet lehessen felhalmozni az EU 15 tagállamának területén kívül rendelkezésre álló területi adatokról. A Monitoring Bizottság három intézetet jelölt ki a munka megszervezésére. Ki kell nevezni egy kapcsolattartó személyt – lehetőleg egy olyan személyt, aki már hasonló minőségben működik közre ESPON kapcsolati pontban –, amely személy az adott országban az Adatnavigátor létrehozását irányítja.

(3) A megfigyelői státusszal rendelkező tagjelölt országok vállalják, hogy az ESPON Monitoring Bizottság által adatgyűjtéssel megbízott intézetek kérésére adatok szolgáltatásával elősegítik az Adatnavigátorok létrehozását. Adatszolgáltatással támogatják egy olyan lista összeállítását is, amely területi adatok és térképek felsorolását tartalmazza.

6. Cikk

Koordinációs Egység

(1) A Koordinációs Egység koordinálja és támogatja az ESPON megfigyelő hálózat tevékenységét és irányítja az ESPON projekteket megvalósításuk során. A koordináció nem korlátozódik adminisztratív szempontokra. Az összehangolást a partnerek és tudományos megközelítési módok sokfélesége teszi szükségessé, azon határozott cél figyelembevételével, miszerint a közösségi politika fejlesztése szempontjából fontos eredményeket kell elérni, különösen a Strukturális Alapok tekintetében.

(2) Az ESPON Programban meghatározottaknak megfelelően a Koordinációs Egység támogatást nyújt mind a Monitoring Bizottságnak, mind a Kifizető és Irányító Hatóságnak.

(3) A CIP dokumentumban az EU tagállamok vállalják, hogy saját költségükön nemzeti szakértőket delegálnak a Koordinációs Egységbe. A delegálás lehetőséget nyújt arra, hogy a delegáltak és a fogadó intézmények további tapasztalatokat szerezzenek az alkalmazott európai területi fejlesztési kutatás terén. A tagjelölt országokat arra is felkérjük, hogy küldötteket delegáljanak a Koordinációs Egységbe².

(4) A Monitoring Bizottság a Koordinációs Egységen keresztül érhető el:

ESPON Coordination Unit
CRP, PO Box 144,
66 rue de Luxembourg
L-4002 Esch-sur-Alzette
Phone. 352-545580700
Fax: 352-545580710
e-mail: info@espon.lu

7. Cikk

Kommunikáció és nyelv

(1) Az ESPON Programon belüli kapcsolattartás általában e-mail útján történik a Monitoring Bizottság valamennyi teljes jogú tagja és megfigyelői státusszal rendelkező tagja között, valamint a Koordinációs Egységgel. A Monitoring Bizottság tagjainak és partnereinek vagy a Koordinációs Egységnek küldött bármely dokumentumot e-mailen keresztül, vagy amennyiben ez nem lehetséges – kellően indokolt esetben – fax útján kell továbbítani.

(2) A Monitoring Bizottság tagjai és partnerei közötti hatékony és gyors kapcsolattartás érdekében hivatalos munkanyelvként az angol nyelv került elfogadásra. Ennek megfelelően minden dokumentumot angol nyelven kell benyújtani.